

De verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers 2019-2023

Duiven

Westervoort

Montferland

Zevenaar

VISIE EN UITVOERINGSAGENDA

Opgesteld door de samenwerkende gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort, Zevenaar en Samenwerkingsverband De Liemers PO en Samenwerkingsverband De Liemers VO.

1. Inleiding

De gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs po en vo werken sinds 2012 in de regio de Liemers samen aan de verbinding van onderwijs en jeugd. De directe aanleiding daarvoor is gelegen in de wettelijke verplichting om over en weer op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over passend onderwijs en jeugdhulp. Echter, onze ambities reiken verder dan dat. Wij streven naar een structurele en constructieve samenwerking en beschouwen het als onze gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid om de kinderen en jongeren in onze regio optimale kansen te bieden. De afgelopen jaren is er een aantal stappen gezet om verbindingen tot stand te brengen¹.

Er is inmiddels het nodige bereikt. De komende jaren willen we voortbouwen en onze samenwerking verder vormgeven in een meer op maat benadering: doorgaan met wat goed loopt en samen oplossingen realiseren waar zich knelpunten voordoen.

In deze notitie zetten wij een aantal zaken op de rij. In paragraaf 2 expliciteren wij onze visie en uitgangspunten. In paragraaf 3 werken wij onze agenda uit op basis van het model samenwerkingsagenda. In paragraaf 4 schetsen wij de onderlinge rolverdeling. Wij sluiten deze notitie af in paragraaf 5 met de organisatie en de wijze waarop wij uitvoering geven aan onze samenwerking.

2. Waarom: visie en uitgangspunten

De Wet Passend onderwijs en de Jeugdwet bieden een kader om de ondersteuning van kinderen en jongeren² in en buiten scholen integraal aan te pakken. Daarmee zijn wij als gemeenten en schoolbesturen samen verantwoordelijk voor een sluitende aanpak van ondersteuning en hulp voor kinderen, jongeren en gezinnen. Hiermee liggen er goede kansen voor een integrale aanpak en ontschotting van onderwijs-, opvoed- en opgroeihulp. Veel problemen spelen zowel thuis als op school als in de vrije tijd. Wij willen de samenhang in de aanpak van die problemen bevorderen en er voor zorgen dat kinderen, jongeren en ouders effectiever, sneller en preventiever ondersteuning krijgen. Zo kunnen onderwijs en jeugdhulp samen bijdragen aan sterke gezinnen, sterke wijken, sterke scholen en ononderbroken schoolloopbanen.

Onze gezamenlijke visie

Wij dragen als gemeenten en samenwerkingsverbanden samen zorg voor optimale kansen en een voorspoedige ontwikkeling van de kinderen en jongeren in onze regio. We bouwen aan een structurele samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp en aan stabiele relaties met vaste contactpersonen. Wij streven naar een samenhangende aanpak waarbij de jongere en zijn of haar ondersteuningsbehoefte leidend is en waarbij ouders nadrukkelijk worden betrokken. Vanuit de lokale aanpak worden, waar dat nodig is, regionale verbindingen gelegd om te komen tot maatwerk. Zo zorgen wij voor ononderbroken schoolloopbanen en een succesvolle overstap van school naar werk.

¹ Zie o.a. *Verbinding passend onderwijs en zorg voor de jeugd*, Visiedocument 2013, *Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp*, Beleidsnotitie de Liemers, 2014 en de Ondersteuningsplannen Passend Onderwijs van de samenwerkingsverbanden PO en VO.

² Met de term 'kinderen en jongeren' verwijzen we naar de volledige doelgroep in de leeftijd van 0 tot 27 jaar van van de samenwerkingsagenda.

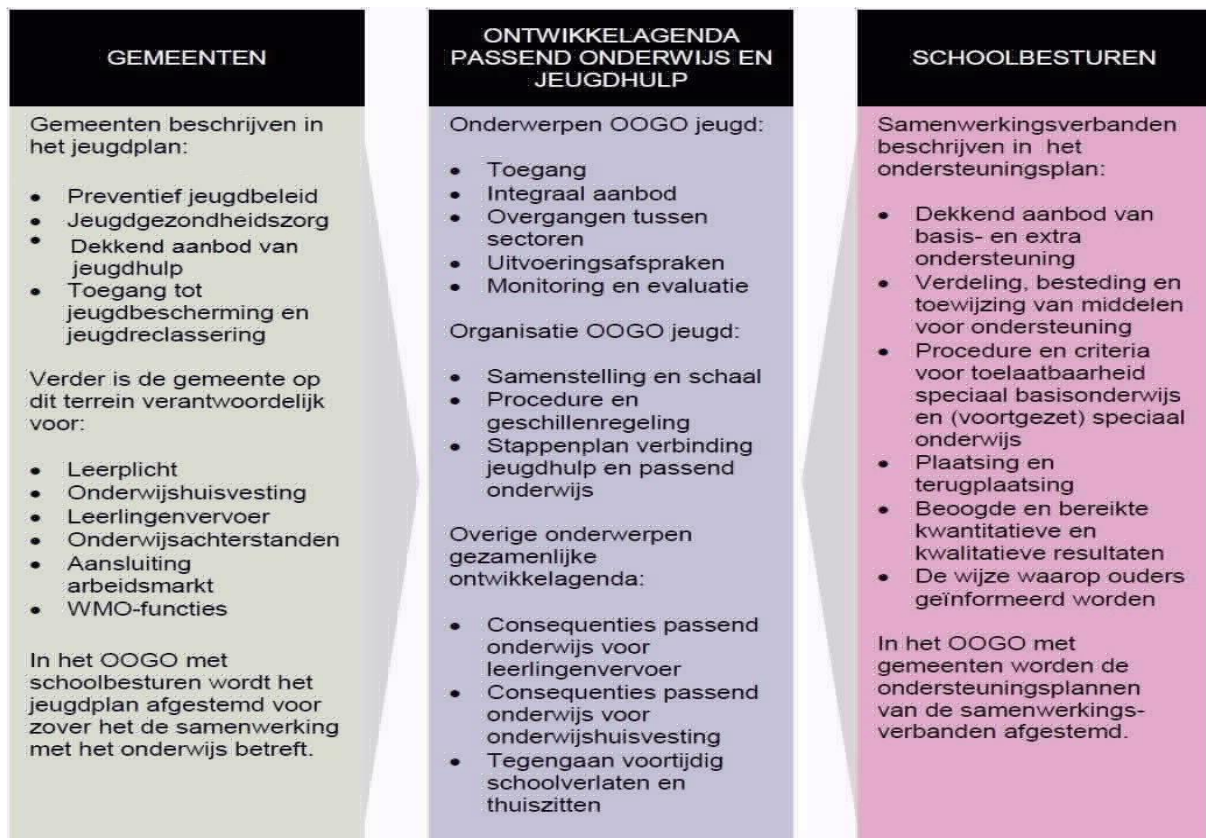
Onze uitgangspunten

We hebben gezamenlijk de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Ouderbetrokkenheid: Samen met ouders aan tafel het probleem bespreken en een gezamenlijk plan maken.
- Eén gezin één plan: afstemming tussen hulpverleners en één vast aanspreekpunt vanuit de gemeente per gezin;
- Denken in kansen in plaats van tekorten: ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen en jongeren staan centraal;
- Geen onnodige bureaucratie: meer eigenaarschap bij burger en professional;
- Meer preventie: voorkomen van problemen, geen kinderen en jongeren tussen wal en schip;
- Eén zorgroute: integraal arrangeren, toewijzing van zorg in samenhang uitvoeren
- Doorgaande lijnen: van voorschools, via onderwijs po, vo en mbo naar een plek op de arbeidsmarkt.

3. Wat: de samenwerkingsagenda

Om de opvoeding thuis, het onderwijs en de ondersteuning op school en de jeugdhulp in samenhang met elkaar te brengen, brengen we op een aantal gebieden verbindingen aan. Daarbij zijn we uit gegaan van het zogenaamde 3-kolommenmodel. Daarin zijn aan weerszijden ieders eigen verantwoordelijkheden weergegeven terwijl de middenkolom de gezamenlijke agenda weergeeft.

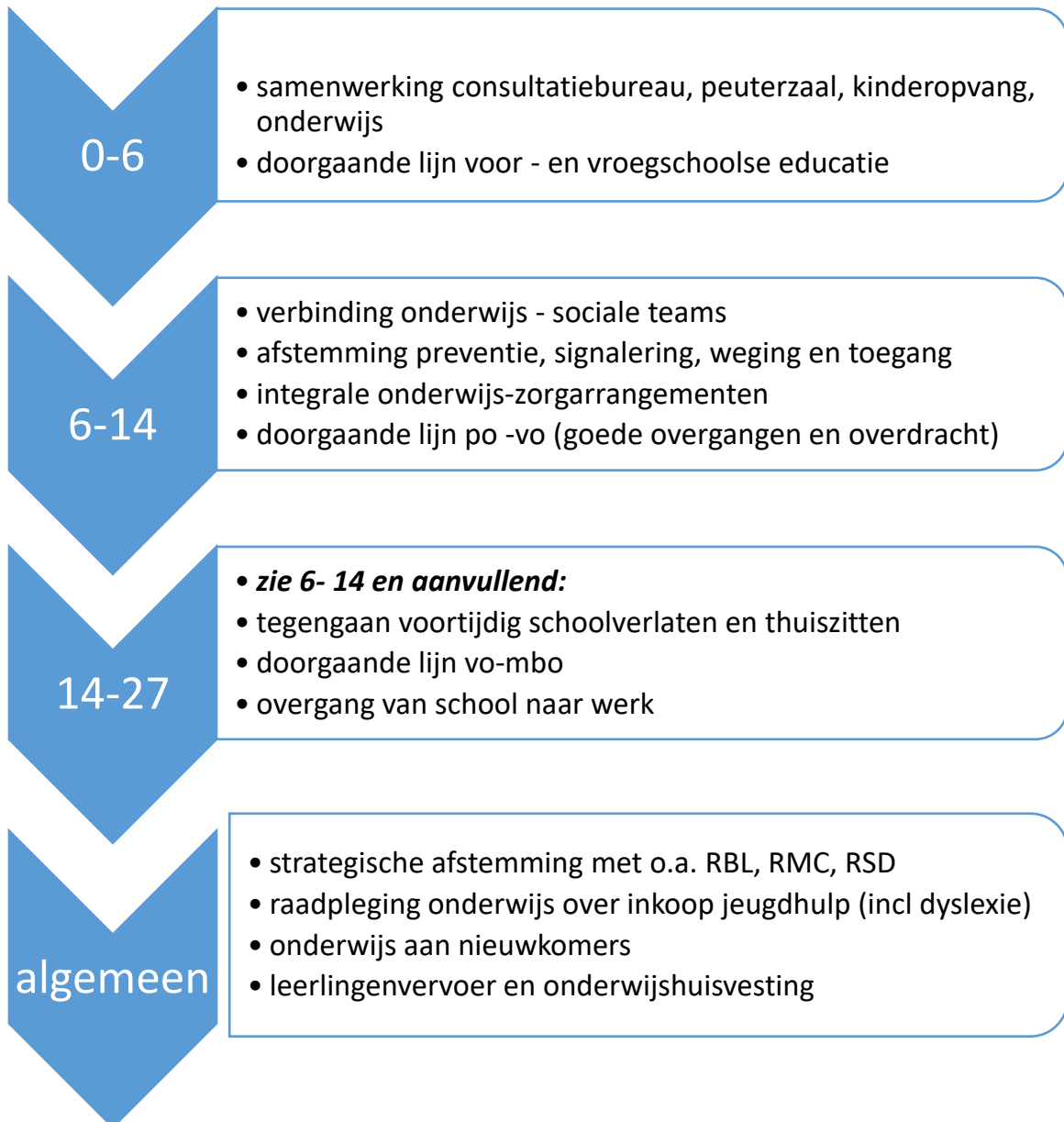

Op basis van deze indeling hebben we een samenwerkingsagenda onderwijs-jeugd- sociaal domein opgesteld met de thema's die voor onze regio relevant zijn. De agenda vormt de leidraad voor de verbinding in uitvoering. We beschouwen de agenda als een dynamisch instrument, we agenderen nieuwe thema's als dat nodig is en schrappen onderwerpen als ze niet meer relevant zijn.

De samenwerkingsagenda onderwijs-jeugd

De Liemers

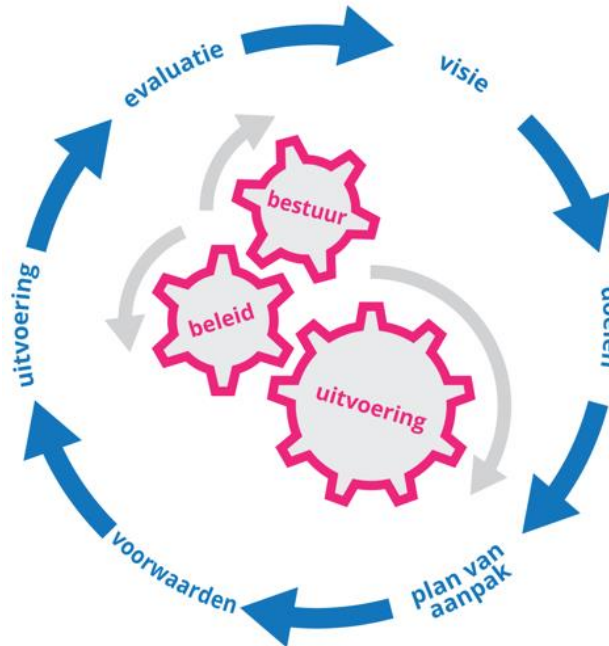
Bij 0-6 jarigen ook verbinding onderwijs- sociaal team toevoegen?

4. Hoe: de rolverdeling

De decentralisaties bieden ons ruimte en mogelijkheden om de zorg voor kinderen en jongeren op school en in het gezin naar beter in te richten, efficiënter en effectiever. De verbindingen in uitvoering, op de werkvloer staan daarbij centraal. Hoe pakken we dat aan?

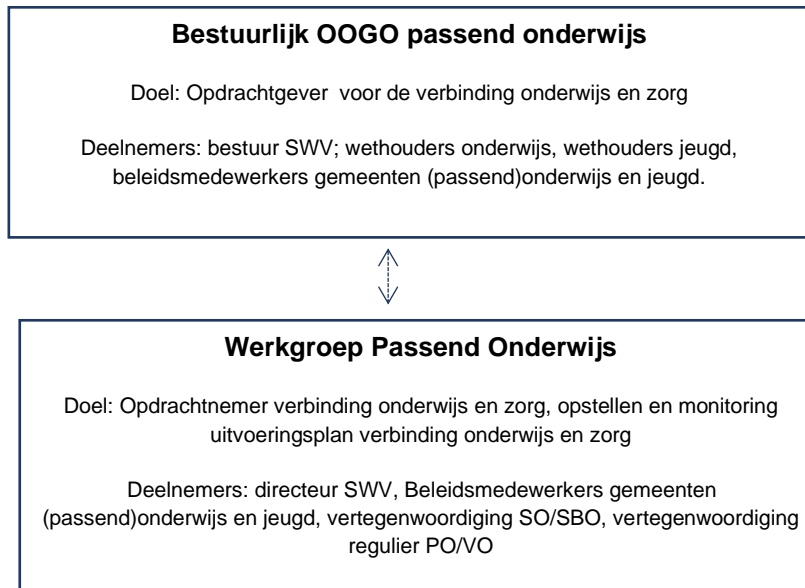
- Als bestuurders willen we niet teveel in detail te treden maar vooral ruimte bieden om de mogelijkheden voor samenwerking en verbinding te benutten. We zien er in het OOGO op toe dat afspraken worden nagekomen, spreken elkaar daarop aan en grijpen in als dat nodig is. Waar nodig worden besluiten genomen.
- De werkgroep van beleidsadviseurs van gemeenten en directie van de samenwerkingsverbanden geeft daar vervolgens uitwerking aan. Zij vertalen de hoofdlijnen in concrete doelstellingen en een plan van aanpak en dragen zorg voor de randvoorwaarden die professionals nodig hebben om de beoogde verbindingen tot stand te brengen. En ze houden de vinger aan de pols, brengen de voortgang en resultaten van de aanpak in beeld, rapporteren daarover aan de bestuurders en stellen waar nodig beleidswijzigingen voor.
- Scholen en de consultants van de gemeentelijke toegang brengen de verbinding in de praktijk tot stand. Zij dragen samen zorg voor preventie en signalering van jeugdigen die extra ondersteuning behoeven, zorgen waar nodig voor integrale onderwijs-zorgarrangementen en voor overdracht van informatie. Daarnaast proberen zij jongeren zo goed mogelijk in beeld te houden in geval van uitval en bij risicovolle overgangen in hun schoolloopbaan.
- Binnen de uitvoering van onze visie monitoren de participanten de resultaten op voor hen relevante aspecten. Er zijn in diverse datasets al veel gegevens voorhanden. Indien en zodra gewenst organiseren wij samen een samenhangende analyse.

5. Wie : organisatie en uitvoering

Vanaf 2012 is er hard gewerkt aan de samenwerking. Dit gebeurde op grond van de wettelijke verplichting om OOGO-overleg te voeren. Maar ook hiervoor was er al overleg tussen gemeenten en het onderwijs. Een en ander heeft de afgelopen jaren geleid tot een intensieve samenwerking met het doel om onderwijs en jeugdhulp met elkaar te verbinden. Wat betreft de organisatie gaan wij verder vanuit het volgende model.

Partners bestuur, beleid en uitvoerders

De bijeenkomsten van de werkgroep houden de volgende doelen:

- elkaar laten informeren
- elkaar informeren
- uitwisselen en van elkaar leren
- elkaar kennen en weten te vinden (namen en rugnummers)
- samen knelpunten en vraagstukken signaleren
- knelpunten en vraagstukken oplossen vanuit de mogelijkheden van partners
- hiertoe sluitende afspraken maken (korte en lange termijn).

6. Werkwijze

De aanpak van de (4) werkgroepbijeenkomsten wijzigt niet: deskundige inbreng, actuele stand van zaken, aanpak regio, knelpunten, oplossingen, acties. Afhankelijk van de thema's wordt een bestuurlijk OOGO gehouden. Zonodig vindt vaker overleg plaats tussen partners. De thema's worden als continue belangrijke aandachtspunten gehanteerd in het overleg. Werkgroepleden dragen zorg voor terugkoppeling en verantwoording aan hun achterban.....

Thema's

1. Versterking basisondersteuning

Ambitie: Versterken basisondersteuning binnen de scholen, zodat er laagdrempelig en nabij ondersteuning gegeven kan worden aan het kind en zijn of haar gezin.

Aanleiding: een goede afstemming is van groot belang om kinderen vroegtijdig te signaleren en tijdig de juiste hulp te bieden. Er zijn diverse initiatieven en wensen. Zo zijn er drie pilots gestart op basisscholen om de verbinding met de jeugdhulp te versterken en wordt er geïnvesteerd in de samenwerking tussen scholen en partners in wijken/gebieden.

Resultaten:

- elke school heeft een contactpersoon vanuit wijk/gebied
- bij de aanvraag van een TLV wordt een consulent uit het gebied geconsulteerd voor aanvullende ondersteuning
- er is laagdrempelige ondersteuning beschikbaar binnen de school. Deze werkt aanvullend op de rol van de JGZ en de IB-er en gedragswetenschapper.
- ouders hebben een vast aanspreekpunt als het gaat om ondersteuning van hun kind

2. Aansluiting GGZ-onderwijs

Ambitie: De ondersteuning binnen de school sluit waar mogelijk aan bij de behandeling van een GGZ instelling. Daarnaast is de GGZ expertise beschikbaar voor de scholen om te consulteren en worden ouders betrokken in het proces en de communicatie.

Aanleiding: Er is een verkenning gedaan om de aansluiting GGZ en onderwijs te verbeteren. Zowel de GGZ als het onderwijs hebben aangegeven dat de aansluiting verbeterd kan worden. Scholen kunnen zo beter met hun aanbod en aanpak aansluiten bij de behandeling en vice versa

Resultaten:

- Consultatie en advies beschikbaar maken voor het onderwijs.
- Verantwoordelijkheden en taken verhelderen en vastleggen (ook op casusniveau).
- Ondersteuning op school beter aansluiten op behandelingen en vice versa.
- Toevoegen consultatiefunctie aan de GGZ.

3. Jeugdgezondheidszorg

Ambitie: De jeugdgezondheidszorg blijft een belangrijke rol vervullen in het vroegtijdig signaleren van ondersteuning en hulp. De samenwerking met partners verloopt optimaal.

Aanleiding: Afgelopen jaren zijn er veel wisselingen geweest bij de jeugdverpleegkundigen. De inzet van de jeugdarts was hierdoor niet optimaal.

Resultaten:

- Er is continuïteit bij de inzet van jeugdverpleegkundigen.

- JGZ is aangesloten bij scholen indien nodig en in elk geval op afstand benaderbaar.
- Scholen hebben kennis van het aanbod van JGZ.

4. Begeleiding en zorg binnen onderwijs (BIO/ZIO)

Ambitie: BIO/ZIO zijn beschikbaar voor kinderen in samenhang met andere vormen van hulp en ondersteuning en worden efficiënt en effectief ingezet voor kind, klas en school. Er is helderheid over taken en verantwoordelijkheden.

Aanleiding: Het indicatietraject BIO is ingewikkeld. Indicatie is per kind, maar door het onderwijs vindt vaak stapeling plaats. Verantwoordelijkheden zijn niet altijd duidelijk belegd.

Resultaten:

- kind en gezin staan centraal. Procesafspraken rond ondersteuning zijn helder vastgelegd.
- zorgarrangement BIO/ZIO is verkend; niet meer per kind maar beschikbaar voor klas of school.
- op een SBO voorziening wordt een pilot uitgevoerd.?? Mij niet bekend. Moet dit SO zijn?

5. Sluitende aanpak thuiszitters en dreigende thuiszitters

Ambitie: In het landelijke thuiszitterspact is de afspraak gemaakt dat vanaf 2020 het niet meer mag voorkomen dat kinderen (van 5 tot 18 jaar) langer dan 3 maanden thuiszitten zonder een passend aanbod. De Liemers sluit zich aan bij deze ambitie. Alle partners in de keten werken optimaal samen om deze leerlingen in beeld te krijgen en een normale schoolgang te realiseren.

Aanleiding: In de Liemers is het aantal thuiszitters beperkt maar er zijn nog steeds veel leerlingen die in een grijs gebied zitten tussen verzuim, ziek zijn en afhaken in het onderwijs. Er zijn nog steeds doelgroep peuters die niet tijdig voldoende aanbod krijgen (VVE en OABen bij de kinderopvang). Daarnaast zijn er leerlingen die vrijgesteld zijn van onderwijs en leerlingen die slechts enkele uren per dag naar school gaan.

Resultaten:

- is een overzicht van de thuiszitters en van de leerlingen met een vrijstelling.
- er is een overzicht van de leerlingen met een verkorte onderwijstijd.
- risicokinderen worden gevolgd vanaf het consultatiebureau totdat ze een goede plek hebben binnen het onderwijs.
- voor thuiszitters is binnen 3 maanden een traject vastgelegd met perspectief op herstel of start van de schoolgang.

6. Dyslexie

Ambitie: Kinderen krijgen (zoveel mogelijk binnen de school) ondersteuning en hulp rondom leesonderwijs die passend is bij de behoefte.

Aanleiding: Het ontbreekt aan een bovenregionale en eenduidige aanpak van aanbieders dyslexie. De aanbieders leveren het product jeugd ggz diagnose of jeugd ggz behandeling. Deze wordt voor een jaar afgegeven. Iedere aanbieder geeft op eigen wijze invulling aan het basistraject. Na afronding van het basistraject worden er regelmatig vervolgttrajecten aangevraagd.

Resultaten:

- verkenning van de landelijke monitor voor de gemeenten in de Liemers
- op basis van het dyslexieprotocol wordt extra ondersteuning aangevraagd door de ouders samen met de school.

- behandeltrajecten worden zo kort als mogelijk ingezet en scholen worden betrokken bij de voortgang. Daarnaast wordt er toegewerkt naar een borging van de resultaten binnen de ondersteuning vanuit de school.
  - Er is een heldere route voor de aanvraag en behandeling van dyslexie, inclusief eenduidige afspraken over verzoeken tot verlenging en deze is afgestemd tussen de verschillende aanbieders en de school.
-